

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **M. K.**

skazanego z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 1 lipca 2026 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 6 czerwca 2025 r., sygn. akt VIII Ka 1072/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 5 listopada 2024 r., sygn. akt XIII K 1123/24,

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o łącznym zakazie prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania.

[J.J.]

Małgorzata Bednarek

Zbigniew Kapiński

Paweł Kołodziejcki

UZASADNIENIE

M. K. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 5 listopada 2024 r., sygn. akt XIII K 1123/24, za czyny z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 178a § 1 k.k., na karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, przy czym wykonanie jej warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 1 rok. Ponadto Sąd orzekł wobec skazanego (za czyn z art. 178a § 1 k.k.) zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaliczając na poczet tego zakazu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 15 maja 2024 r. oraz zasądził od skazanego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5.000 zł. Sąd zasądził również od skazanego na rzecz oskarżycielki posiłkowej zadośćuczynienie oraz zwrot kosztów ustanowionego w sprawie pełnomocnika. Nadto Sąd orzekł o kosztach sądowych, zasądzając od skazanego na rzecz Skarbu Państwa odpowiednie kwoty.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 6 czerwca 2025 r., sygn. akt VIII Ka 1072/24, po rozpoznaniu wniesionej apelacji, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za czyn przypisany skazanemu z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. - z mocy art. 42 § 2 k.k. - orzekł wobec skazanego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, z kolei na mocy art. 90 § 2 k.k. orzekł wobec skazanego łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, zaliczając skazanemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 15 maja 2024 r. Ponadto Sąd zwolnił skazanego od kosztów sądowych postępowania odwoławczego.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w części dotyczącej *„rozstrzygnięcia o łącznym zakazie prowadzenia wszelkich pojazdów*

mechanicznych, zawartego w pkt. I.C i powiązany z nim pkt I.D". Zaskarżonemu orzeczeniu skarżący zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k., poprzez połączenie dwóch zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w wymiarze: 3 i 4 lat, a w ich miejsce wymierzenie łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat w sytuacji, gdy stosownie do brzmienia wymienionego przepisu zakaz ten mógł być orzeczony w przedziale: od 5 do 7 lat, a więc poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia”.

W oparciu o powyższy zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego zapadł z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego, tj. art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. Na podstawie art. 90 § 2 k.k. do łączenia zakazów tego samego rodzaju stosuje się art. 86 § 1 k.k., zgodnie z którym sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. Z kolei zgodnie z art. 43 § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (art. 39 pkt 3 k.k.) orzeka się w latach, od roku do lat 15, co oznacza, że dolna granica łącznego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów powinna być minimalnie o 1 rok wyższa od najwyższego z orzeczonych podlegających łączeniu zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

W realiach rozpoznawanej sprawy wobec skazanego orzeczono środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych odpowiednio za czyn z art. 178a § 1 k.k. – na okres 3 lat oraz w wyroku reformatoryjnym sądu odwoławczego za czyn z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. – na okres 4 lat. W tej sytuacji, uwzględniając treść art. 86 § 1 k.k., dolna granica łącznego zakazu

wynosiła 5 lat, górna zaś 7 lat. Oznacza to, że Sąd Okręgowy orzekając łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat dopuścił się rażącego naruszenia prawa mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez wymierzenie łącznego zakazu prowadzenie wszelkich pojazdów mechanicznych poniżej jego dolnej granicy, tj. art. 90 § 2 k.k. w zw. art. 86 § 1 k.k.

Z podanych wyżej względów, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku w zakresie rozstrzygnięcia o łącznym zakazie prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy weźmie pod uwagę poczynione powyżej uwagi.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[J.J.]

[r.g.]

Małgorzata Bednarek

Zbigniew Kapiński

Paweł Kołodziejski